

Bijlage 1 SAMENWERKINGSAKKOORD

15 JANUARI 1993 - Samenwerkingsakkoord houdende oprichting van een Raadgevend Comité voor bio-ethiek, gesloten te Brussel op 15 januari 1993 tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 5, § 1, I, 1°, artikel 5, § 1, II, 1° en 6°, littera a, artikel 6bis en artikel 92bis, § 1;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op de artikelen 60 en 63;

Gelet op de aanbeveling van de Interministeriële Conferentie gegeven op 14 september 1992;

Overwegende dat de oprichting van een Raadgevend Comité voor bio-ethiek noodzakelijk is;

Overwegende dat de oprichting en de werking van dit Comité in samenwerking tussen de Staat en de Gemeenschappen moeten plaatsvinden,

Tussen de Staat, vertegenwoordigd door:

de heer Jean-Luc Dehaene, Eerste Minister,

de heer Melchior Wathelet, Minister van Justitie,

de heer Jean-Maurice Dehousse, Minister van Wetenschapsbeleid,

mevrouw Laurette Onkelinx, Minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu,

en de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Ministers L. Detiège en W. Demeester,

de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Ministers M. De Galan en M. Lebrun,

de Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Minister-President J. Maraite,

de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de Ministers J. Chabert en J.-L. Thys,

wordt het volgende overeengekomen:

Art. 1.

Er wordt een Raadgevend Comité voor bio-ethiek opgericht, hierna het Comité genoemd.

Het Comité heeft een dubbele raadgevende en informatieve taak:

1° het geeft advies, op eigen initiatief of op vraag van personen en overheden die het kunnen raadplegen krachtens artikel 8, en zulks onverminderd de bevoegdheden die op het gebied van de natuurbescherming en het natuurbehoud zijn toegekend aan de Gewesten, over de problemen die rijzen ten gevolge van het onderzoek en de toepassingen ervan op het gebied van de biologie, de geneeskunde en de gezondheidszorg, of deze problemen nu betrekking hebben op de mens, op groepen uit de maatschappij of op de gehele maatschappij; deze problemen worden onderzocht op hun ethische, sociale en juridische aspecten, meer bepaald betreffende de eerbiediging van de rechten van de mens;

2° het Comité heeft eveneens tot taak:

- a) het publiek, de Regering, het Parlement en de Raden van de Gemeenschappen in te lichten;
- b) een documentatie- en informatiecentrum op te richten en bij te houden;
- c) een tweejaarlijkse conferentie te organiseren betreffende de ethische problemen op het stuk van de biowetenschappen en de gezondheid, tijdens welke belangrijke vragen die daarop betrekking hebben, in het openbaar worden behandeld.

Art. 2.

Het Comité bestaat uit 35 leden gekozen op grond van hun kennis, hun ervaringen en hun interesse voor de ethische problemen. Er wordt in volgende verdeling voorzien:

1° de Koning benoemt bij in de ministerraad overlegd koninklijk besluit:

- a) zestien vooraanstaanden uit de universitaire kringen, gekozen uit een lijst van drie maal zestien namen voorgedragen door de Conseil interuniversitaire de la Communauté française enerzijds en de Vlaamse Interuniversitaire Raad anderzijds: onder deze vooraanstaanden, acht personen uit de wetenschappelijke en geneeskundige faculteiten, onder wie vijf dokters in de geneeskunde en twee van die acht personen moeten houder zijn van een vast mandaat bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek; onder deze vooraanstaanden, acht personen uit de faculteiten rechten, filosofie en menswetenschappen;
- b) zes praktiserende dokters in de geneeskunde, van wie de helft huisartsen, gekozen uit een lijst van drie maal zes namen voorgedragen door de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren; twee onder hen moeten lid zijn van de Academie van Geneeskunde;
- c) twee advocaten gekozen uit een lijst van drie maal twee namen voorgedragen door de Nationale Raad van de Orde van Advocaten;
- d) twee magistraten.

2° De Koning, de Executieven van de Vlaamse Gemeenschap en van de Franse Gemeenschap, en het Verenigd College bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen, benoemen elk twee leden en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, een lid, die, uit hoofde van hun functie, betrokken zijn bij de bio-ethische problemen.

Nemen eveneens deel aan de werkzaamheden van het Comité en hebben een raadgevende stem:

- een vertegenwoordiger van de Minister van Justitie;
- een vertegenwoordiger van de nationale Minister tot wiens bevoegdheid het Wetenschapsbeleid behoort;
- een vertegenwoordiger van de nationale Minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort;
- een vertegenwoordiger van elke Gemeenschap zoals staat in artikel 3ter van de Grondwet en twee vertegenwoordigers van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, zoals voorzien in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen.

Bij de samenstelling van het Comité moet voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende ideologische en filosofische strekkingen worden gezorgd alsmede voor de aanwezigheid van een evenwichtig aantal vrouwelijke en mannelijke leden. Het Comité zal een gelijk aantal Franstalige en Nederlandstalige leden tellen.

Art. 3.

Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervanger benoemd onder de voorwaarden bedoeld in artikel 2. Het plaatsvervangend lid vervangt het afwezige lid en voltooit het mandaat in geval van overlijden of ontslag.

Art. 4.

De effectieve leden en de plaatsvervangende leden worden benoemd voor een termijn van vier jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar. Het wordt van rechtswege beëindigd wanneer de leden de hoedanigheid verliezen op grond waarvan zij zijn voorgedragen.

Art. 5.

Het lidmaatschap van het Comité is onverenigbaar met een mandaat in een van de wetgevende vergaderingen en met een mandaat in de Regering of een Executieve.

Art. 6.

Het Comité verkiest onder zijn leden vier ondervoorzitters, overeenkomstig de bepalingen van het huishoudelijk reglement. Het kiest uit dat viertal de voorzitter. Indien het Comité, na twee maanden, geen voorzitter heeft gekozen, duiden de bevoegde ministers, in gezamenlijk akkoord, een voorzitter aan.

De duur van het mandaat van de voorzitter bedraagt één jaar.

Art. 7.

De lijst met de voorzitter, de ondervoorzitters, de effectieve leden en de plaatsvervangende leden van het Comité wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 8.

Het Comité kan worden geraadpleegd:

- door de Voorzitters van de Senaat, van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van een Gemeenschapsraad, van de Verenigde Vergadering, bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van tien senatoren, volksvertegenwoordigers of raadsleden van een Gemeenschap;
- door een lid van de Nationale Regering, van een Gemeenschapsexecutieve of van het Verenigd College bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen;
- door een instelling voor wetenschappelijk onderzoek, een verzorgingsinstelling of een inrichting voor hoger onderwijs;
- door een plaatselijk ethisch comité verbonden aan een verzorgingsinstelling of een universiteit of erkend door een Gemeenschap.

Het Comité kan eveneens uit eigen beweging elk probleem onderzoeken dat naar zijn oordeel in het kader van zijn opdracht past.

Art. 9.

Het Comité kan, bij een met redenen omkleed besluit en bij tweederde meerderheid van de aanwezige leden, weigeren gevolg te geven aan een verzoek tot advies betreffende een probleem dat naar zijn oordeel niet tot zijn bevoegdheid behoort, dat reeds is onderzocht of waarover reeds een advies is verleend.

Art. 10.

Het Comité dient zijn advies uit te brengen binnen zes maanden na het verzoek tot advies.

Art. 11.

Het Comité kan in zijn schoot beperkte commissies instellen met het oog op de bestudering van de problemen die het Comité moet onderzoeken. Die commissies zijn op zodanige wijze samengesteld dat zij de samenstelling van het Comité weerspiegelen. De commissies stellen een gedetailleerd verslag op en werken ontwerpen van advies uit.

Art. 12.

De beperkte commissies kunnen, voor het opstellen van de verslagen en ontwerpen van advies welke aan het Comité worden voorgelegd, een beroep doen op wetenschappelijke deskundigen en op personen die ter zake een praktische ervaring kunnen aantonen.

Art. 13.

Het Comité heeft een Bureau, samengesteld uit de voorzitter en de ondervoorzitters.

Het Bureau regelt de werkzaamheden van het Comité en coördineert de werkzaamheden van de verschillende beperkte commissies.

Het Comité kan eveneens een beroep doen op wetenschappelijke deskundigen, en op personen die een praktische ervaring kunnen aantonen.

Art. 14.

De zittingen van het Comité, van het Bureau en van de beperkte commissies zijn niet openbaar.

Art. 15

Het Comité kan slechts geldig beraadslagen indien ten minste de helft van de leden aanwezig is.

Het Comité spreekt zich uit over de ontwerpen van advies van de beperkte commissies. Indien een ontwerp van advies niet zonder meer wordt aangenomen, kan het Comité de inhoud ervan wijzigen; het Comité motiveert de wijzigingen aan het oorspronkelijk advies van de beperkte commissie.

Het Comité kan het advies met zijn opmerkingen eveneens terugsturen naar de beperkte commissie, met het oog op een nieuw onderzoek.

Het uitbrengen van een advies door het Comité, waarbij het afziet van het advies van de beperkte commissie betekent echter niet dat die commissie het recht wordt ontnomen om haar onderzoek verder te zetten indien zij dit nuttig acht.

De aangenomen adviezen zullen de verschillende uiteengezette standpunten weergeven.

Art. 16.

Het Comité stelt een huishoudelijk reglement op, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Minister van Justitie en aan de Ministers tot wier bevoegdheid Volksgezondheid en Wetenschapsbeleid behoren evenals aan de Gemeenschapsexecutieven en aan het Verenigd College, bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 1989 betreffende de Brusselse Instellingen.

Dat reglement bepaalt de werkingsmodaliteiten van het Comité, het Bureau en de beperkte commissies.

Art. 17.

Het Comité publiceert jaarlijks een verslag dat de uitgebrachte adviezen bevat, alsmede een lijst van de problemen die ter studie liggen, een overzicht van de activiteiten alsook van de activiteiten van de plaatselijke ethische comités bedoeld in artikel 8.

Dat verslag wordt toegestuurd aan de Voorzitters van Senaat en Kamer, aan de Eerste Minister, aan de Minister van Justitie, aan de Ministers tot wier bevoegdheid Wetenschapsbeleid en Volksgezondheid behoren, aan de Voorzitters van de Gemeenschapsexecutieven en aan de Voorzitters van de Raden van de Gemeenschappen.

Het verslag wordt eveneens toegezonden aan eenieder die erom verzoekt.

Art. 18.

Bij het Comité wordt een Secretariaat opgericht, dat belast is met de technische en administratieve taken die eraan worden toevertrouwd door het Comité, het Bureau en de beperkte commissies.

Het Secretariaat is eveneens belast met de oprichting en het bijhouden van een documentatie- en informatiecentrum toegankelijk volgens de modaliteiten vastgesteld bij koninklijk besluit in akkoord met de Gemeenschapsexecutieven en met het Verenigd College. Onder meer verzamelt het de activiteitenverslagen die het ontvangt van de plaatselijke ethische comités bedoeld in artikel 8.

De Koning, in akkoord met de Gemeenschapsexecutieven en met het Verenigd College, stelt de personeelsformatie, het statuut en de wedden van het personeel vast, alsmede de werkingsmodaliteiten van het Secretariaat. De personeelsleden worden gedetacheerd door de openbare diensten.

Art. 19.

De voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van het Comité hebben recht op presentiegeld, waarvan het bedrag door de Koning wordt bepaald, in akkoord met de Gemeenschapsexecutieven en met het Verenigd College.

Zij ontvangen vergoedingen voor reis- en verblijfskosten, overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries. Zij worden hiertoe gelijkgesteld met ambtenaren van rang 15; de voorzitter wordt gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 17.

De externe wetenschappelijke deskundigen die geen lid zijn van het Comité en die door de beperkte commissies zijn aangewezen, kunnen worden vergoed onder de voorwaarden bepaald door de Koning, in akkoord met de Gemeenschapsexecutieven en met het Verenigd College.

Art. 20.

De kredieten die nodig zijn voor de werking van het Comité zijn voor driekwart ten laste van de nationale begroting en voor een kwart ten laste van de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen, zulks in gelijke delen.

Art. 21.

Het huidige samenwerkingsakkoord zal worden goedgekeurd door een wet, door een decreet van de Raden van de Vlaamse Gemeenschap, van de Franse Gemeenschap en van de Duitstalige Gemeenschap en door een ordonnantie van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen.

Art. 22.

Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op de dag waarop de voorwaarde voorzien bij artikel 21 zal zijn vervuld.

Brussel, 15 januari 1993.

Voor de Staat:

De Eerste Minister,
J.-L. DEHAENE

De Minister van Justitie,
M. WATHELET

De Minister van Wetenschapsbeleid,
J.-M. DEHOUSSE

De Minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu,
Mevr. L. ONKELINX

Voor de Vlaamse Gemeenschap:

De Minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden,
Mevr. L. DETIEGE

De Minister van Financiën en Begroting, Welzijn en Gezin, Gezondheidsinstellingen,
Mevr. W. DEMEESTER-DE MEYER

Voor de Franse Gemeenschap:

De Minister van Sociale Zaken en Gezondheid,

Mevr. M. DE GALAN

De Minister van Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek en Internationale Betrekkingen,
M. LEBRUN

Voor de Duitstalige Gemeenschap:

De Minister-President, Minister van Financiën, Gezondheid en Gezin, Sport en Toerisme,
J. MARAITE

Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie:

De Minister van Financiën en Begroting, Ambtenarenzaken, Externe Betrekkingen, Cultuur, Gezondheidsbeleid,
J. CHABERT

De Minister van Openbare Werken, Verkeer en Vernieuwing van afgedankte bedrijfsruimten,
J.-L. THYS

Bijlage 2 KANDIDATENPROFIEL EN BESCHRIJVING VAN DE OPDRACHT VAN EEN COMITELID

Deelnemen aan de werkzaamheden van het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek (BRCB) houdt in dat men rechtstreeks bijdraagt aan de opdrachten van het Comité. Die opdrachten bestaan erin om, in alle onafhankelijkheid, de publieke overheden (federaal en van de Gemeenschappen) en de burgers te informeren en te sensibiliseren over bio-ethische vragen, in het bijzonder die welke voortvloeien uit onderzoek en de toepassingen ervan op het vlak van biologie, geneeskunde en gezondheidszorg. Het Comité onderzoekt deze vragen grondig, met aandacht voor hun ethische, maatschappelijke en juridische dimensies, en vanuit het fundamentele perspectief van de eerbiediging van de mensenrechten.

De werkzaamheden van het BRCB situeren zich binnen een institutioneel kader op nationaal niveau, dat een collectieve, deskundige en multidisciplinaire reflectie mogelijk maakt (medische en biomedische wetenschappen, met inbegrip van de verpleegkunde, juridische wetenschappen, mens- en sociale wetenschappen, filosofie). Deze reflectie is pluralistisch wat betreft waarden en in alle omstandigheden onafhankelijk. Door hun actieve deelname aan het Comité dragen de leden rechtstreeks bij tot het verhelderen van het democratisch debat.

Wat wordt er van de kandidaat(e) verwacht?

Er wordt verwacht dat hij/zij actief deelneemt aan de activiteiten van het Comité (plenaire vergaderingen en deelname aan beperkte commissies). Dat houdt onder meer in dat hij/zij:

- deelneemt aan de volgende activiteiten van het Comité:
 - o de plenaire vergadering (één keer per maand, elke tweede maandagavond, behalve tijdens de zomer);
 - o de beperkte commissies: dit zijn werkgroepen waarin de adviezen concreet worden uitgewerkt; deelname aan de vergaderingen en aan de voorbereiding ervan is vereist. De tijdsbesteding varieert sterk (1 à 2 vergaderingen per maand);
 - o met de bereidheid om, in voorkomend geval, de rol van co-voorzitter of co-verslaggever van een beperkte commissie op zich te nemen; de rol van co-verslaggever houdt een rechtstreekse bijdrage in aan het opstellen van de adviezen die het Comité uitbrengt (de redactie vindt zowel vóór als na de vergaderingen van de beperkte commissies plaats);
 - o de ondersteuning van de beperkte commissies bij het verzamelen van informatie, het contacteren van experts en het doorgeven van alle relevante informatie die het werk kan bevorderen.
- een actieve belangstelling heeft voor bio-ethische vragen, “in het bijzonder die welke voortvloeien uit onderzoek en de toepassingen ervan op het vlak van biologie, geneeskunde en gezondheidszorg”;
- de andere landstaal voldoende beheerst, passief of actief, om aan de besprekingen binnen de beperkte commissies te kunnen deelnemen (ieder spreekt in zijn eigen taal);
- bereid is om op een open en constructieve wijze te reflecteren en in dialoog te treden, met eerbied voor de verschillende ideologische en filosofische overtuigingen, standpunten en posities die worden uitgedrukt;
- zich ertoe verbindt te allen tijde de vertrouwelijkheid van de beraadslagingen van het Comité te respecteren gedurende zijn/haar volledige betrokkenheid, en de procedures (zie het Huishoudelijk Reglement) en werkmethoden van het Comité na te leven.

Werkvoorwaarden:

- De vergaderingen vinden hoofdzakelijk online plaats via Teams; daarnaast worden sommige vergaderingen ook fysiek georganiseerd in Brussel, in het Galilee-gebouw.
- Er is een beperkte vergoeding onder de vorm van een ‘presentiegeld’ voor deelname aan een vergadering

voorzien, alsook een verplaatsingsvergoeding.

Om meer te weten:

Link naar de website van het Comité: <https://www.belgiumnationalbioethicscommittee.be/nl>

QR-code die toegang geeft tot de website van het Comité:

